

Бр. 02-21/1
10.01.2028 год.

АГЕНЦИЈА ЗА КВАЛИТЕТ И АКРЕДИТАЦИЈА НА
ЗДРАВСТВЕНИ УСТАНОВИ

AGJENCIA E CILËSISË DHE AKREDITIMIT TË
INSTITUCIONEVE SHËNDETËSORE

КОДЕКС
НА ПРОФЕСИОНАЛНА ЕТИКА НА
НАДВОРЕШНИТЕ ОЦЕНУВАЧИ

KODI
PËR ETIKËN PROFESIONALE TË
VLERËSUESVE TË JASHTËM

(во понатамошниот текст: Кодекс)

(në tekstin në vijim: Kodi)

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

I. DISPOZITAT THEMELORE

Предмет на уредување
Член 1.

Objekti i redaktimit
Neni 1.

Со кодексот за професионална етика на надворешните оценувачи на Агенцијата за квалитет и акредитација на здравствени установи (во понатамошниот текст: Агенција), се утврдуваат етичките начела за вршење на професионалната должност на надворешните оценувачи на Агенцијата (во понатамошниот текст: оценувачи), кои понатаму го уредуваат односот на оценувачите спрема здравствената установа која се акредитира, како и односите помеѓи оценувачите во рамки на самиот тим.

Kodi i etikës profesionale të vlerësuesve të jashtëm të Agjencisë së Cilësisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore (në tekstin e mëtejme: Agjencia) përcakton parimet etike për kryerjen e detyrës profesionale të vlerësuesve të jashtëm të Agjencisë (në tekstin e mëtejme: vlerësuesit), të cilët rregullojnë më tej marrëdhëniet e vlerësuesve ndaj institucionit shëndetësor që akreditohet, si dhe marrëdhëniet midis vlerësuesve në kuadër të vetë ekipit.

Етички одбор на Агенцијата
Член 2.

Këshilli i Etikës i Agjencisë
Neni 2.

За спроведување на Етичкиот кодекс надлежен е Етичкиот одбор на Агенцијата. Етичкиот одбор на Агенцијата се состои од претседател и четири членови. Членови на Етичкиот одбор се:

Për zbatimin e Kodit të Etikës është përgjegjës Këshilli i Etikës i Agjencisë. Këshilli i Etikës i Agjencisë përbëhet nga një kryetar dhe katër anëtarë. Anëtarët e këshillit të Etikës janë:

- 1) двајца претставници од здравствените установи;
- 2) еден претставник од редот на надворешните оценувачи;
- 3) двајца претставници од редот на вработените во Агенцијата.

- 1) dy përfaqësues nga institucionet shëndetësore;
- 2) një përfaqësues nga radhët e vlerësuesve të jashtëm;
- 3) dy përfaqësues nga radhët e punonjësve të Agjencisë.

Членовите на Етичкиот одбор се бираат за период од четири години.

Anëtarët e Këshillit të Etikës zgjidhen për një periudhë katërvjeçare.

Етичкиот одбор се занимава со разгледување на прашања од етичка природа кои се однесуваат на вршење на задачата на надворешен оценувач, давање на мислења по однос на работата на надворешните оценувачи во согласност со Кодексот, промовирање на принципите на професионална етика заради обезбедување на етичко однесување на надворешните оценувачи и со вршење на други работи поврзани со примена и почитување на Кодексот.

Етичкиот одбор донесува правилник за својата работа.

Цел на Кодексот Член 3.

Пропишувајќи ги етичките начела на однесување на оценувачите, Кодексот има за цел:

- 1) да обезбеди квалитетна услуга од страна на надворешниот оценувач;
- 2) да ја зајакне довербата помеѓу оценувачите и вработените во установата која е во постапка за акредитација;
- 3) да го потпомогне колегијалниот однос помеѓу оценувачите;
- 4) да го поддржи однесувањето кое доликува на статусот на оценувачот и воедно да го спречи неговото недолично однесување.

Задолжителност на Етичкиот Кодекс Член 4.

Одредбите кои произлегуваат од Кодексот се задолжителни за сите оценувачи кои ги именува Агенцијата и кои се наоѓаат на списокот на едуцирани надворешни оценувачи на Агенцијата за квалитет и акредитација на здравствени установи. Агенцијата е должна да им овозможи на оценувачите да бидат запознаени со содржината на Кодексот. Оценувачите се должни да се запознаат со одредбите од Кодексот и да се придржуваат кон истите.

Кëshilli i Etikës merret me shqyrtimin e çështjeve të natyrës etike që kanë të bëjnë me kryerjen e detyrës së vlerësuesit të jashtëm, duke dhënë mendime në lidhje me punën e vlerësuesve të jashtëm në përputhje me Kodin, duke promovuar parimet e etikës profesionale për të siguruar sjellje etike të vlerësuesve të jashtëm dhe duke kryer detyra të tjera që lidhen me zbatimin dhe respektimin e Kodit.

Кëshilli i Etikës vendos rregullore për punën e tij.

Qëllimi i Kodit Neni 3.

Duke përshkruar parimet etike të sjelljes së vlerësuesve, Kodi synon:

- 1) të sigurojë shërbim cilësor nga vlerësuesi i jashtëm;
- 2) të forcohet besimi ndërmjet vlerësuesve dhe punonjësve të institucionit që është në proces akreditimi;
- 3) të mbështesë marrëdhëniet kolegijale ndërmjet vlerësuesve;
- 4) të mbështesë sjelljen që i përshtatet statusit të vlerësuesit dhe në të njëjtën kohë të parandalojë sjelljen e tij të pahijshme.

Detyrimi i Kodit të Etikës Neni 4.

Dispozitat që dalin nga Kodi janë të detyrueshme për të gjithë vlerësuesit e emëruar nga Agjencia dhe që janë në listën e vlerësuesve të jashtëm të edukuar të Agjencisë së Cilësisë dhe Akreditimit të Institucioneve Shëndetësore.

Agjencia është e detyruar t'u mundësojë vlerësuesve njohjen me përmbajtjen e Kodit.

Vlerësuesit janë të detyruar të njihen me dispozitat e Kodit dhe t'i zbatojnë ato.

Непознавање на одредбите на Кодексот не ги оправдува оценувачите. Доколку за одреден случај не постои децидно правило, одредбите од Кодексот е потребно да се толкуваат врз основа на принципот на аналогија, или пак врз основа на сфаќање на неговата цел и општите правила на Кодексот.

Mosnjohja e dispozitave të Kodit nuk i shfajëson vlerësuesit. Nëse nuk ka rregull specifik për një rast të caktuar, dispozitat e Kodit duhet të interpretohen në bazë të parimit të analogjisë, ose në bazë të të kuptuarit të qëllimit të tij dhe rregullave të përgjithshme të Kodit.

II. ЕТИЧКИ НАЧЕЛА НА ОДНЕСУВАЊЕ НА ОЦЕНУВАЧОТ

Меѓусебно почитување Член 5.

По однос на претставниците и вработените во здравствената установа, оценувачот е потребно да се однесува одмерено и пристojно.

Почитувањето кон здравствената установа оценувачот го исполнува, помеѓу другото и со начинот на изразување и однесување.

Во своите излагања оценувачот е потребно да биде јасен, концизен, логичен и убедлив.

Со своето однесување оценувачот го чува сопствениот и угледот на оценувачите и придонесува за општата култура на однесување.

Начело на совесност и чесност Член 6.

Оценувачот е должен својата задача да ја врши совесно, грижливо, одлучно, благовремено, со почна посветеност и со користење на сопствените знаења и способности и сите правно допуштени средства и методи. Оценувачот смее да користи само правно допуштени и чесни средства.

Оценувачот во својата професионална работа и одлучување постапува слободно и во согласност со сопствените уверувања, не подлегнувајќи на притисоци од страна и притоа не водејќи се од други интереси.

Во постапката на надворешно оценување не треба да дојдат до израз политичките, верските и други убедувања на оценувачот.

Оценувачот својата активност ја врши совесно и во добра верба, настојувајќи да ја оправда довербата која му е дадена.

За оценувачот е неоправдана секаква злоупотреба на овластувањето и прибавување на средства за лично богатење.

II. PARIMET ETIKE TË SJELLJES SË VLERËSU-ESIT

Respekti reciprok Neni 5

Në raport me përfaqësuesit dhe punonjësit e institucionit shëndetësor, vlerësuesi kërkohet të sillet në mënyrë të matur dhe të denjë.

Vlerësuesi respektin për institucionin shëndetësor, ndër të tjera, e përmbush edhe me mënyrën e të shprehurit dhe të sjelljes.

Në prezantimet e tij, vlerësuesi duhet të jetë i qartë, konciz, logjik dhe bindës.

Vlerësuesi me sjelljen e tij mbron reputacionin e tij dhe të vlerësuesve dhe kontribuon në kulturën e përgjithshme të sjelljes.

Parimi i ndërgjegjes dhe ndershmërisë Neni 6.

Vlerësuesi është i detyruar ta kryejë detyrën e tij me ndërgjegje, kujdes, vendosmëri, në kohë, me përkushtim dhe duke përdorur njohuritë dhe aftësitë e veta dhe të gjitha mjetet dhe metodat e lejuara me ligj. Vlerësuesi mund të përdorë vetëm mjete juridikisht të lejueshme dhe të ndershme.

Në punën e tij profesionale dhe në vendimmarrje, vlerësuesi vepron lirshëm dhe në përputhje me bindjet e veta, duke mos iu nënshtruar presioneve të jashtme dhe duke mos u udhëhequr nga interesa të tjera.

Në procedurën e vlerësimit të jashtëm, bindjet politike, fetare dhe të tjera të vlerësuesit nuk duhet të vijnë në shprehje.

Vlerësuesi e kryen veprimtarinë e tij me ndërgjegje dhe mirëbesim, duke u përpjekur të justifikojë besimin që i është dhënë.

Për vlerësuesin çdo shpërdorim i autoritetit dhe përvetësim i fondeve për pasurim personal është i pajustificuar.

Постапување во согласност со прописите и потребното внимание Член 7.

Оценувачот е должен да при работењето да постапува стручно, со знаење за кое е квалификуван.

Оценувачот ја врши активноста врз основа на утврдените прописи и акти за спроведување на процесот на акредитација на здравствените установи со потребно внимание.

Оценувачот е должен да биде запознаен со сите прописи кои се однесуваат на неговото професионално работење и да се придржува кон истите. Оценувачот е потребно постојано да ја следи праксата и стручната литература, како и да го обновува, усовршува и проширува своето стручно знаење од областа на акредитација.

Оценувачот не смее да се придржува кон начелата, прописите или упатствата кои се некомпатибилни со неговите задачи или пак чие извршување не е во негова надлежност.

Принцип на ефикасност и економичност Член 8.

Оценувачот, активноста на надворешно оценување ја врши на ефикасен и економичен начин, настојувајќи да обезбеди успешно и квалитетно оценување.

Принцип на објективност Член 9.

Оцената на оценувачот мора да биде објективна, односно заснована на факти и јасни докази. Оценувачот е должен да правилно и потполно ги утврди сите факти кои се од значење за доенување на оцената.

При донесување на одлуката, оценувачот не смее да ги земе во предвид изјавите и упатствата на неовластените лица.

Оценувачот има право да одбие секаков вид на влијание од страна на колегите или други лица, доколку нивните барања се во спротивност со етичките принципи, професионалната должност или правните прописи.

Веprimi në përputhje me rregulloret dhe kujdesin e duhur Neni 7.

Vlerësuesi është i detyruar të veprojë në mënyrë profesionale, me njohuri për të cilat është i kualifikuar.

Vlerësuesi e kryen veprimtarinë në bazë të rregulloreve dhe akteve të përcaktuara për zbatimin e procesit të akreditimit të institucioneve shëndetësore me vëmendjen e nevojshme.

Vlerësuesi është i detyruar të njihet me të gjitha rregulloret që i referohen punës së tij profesionale dhe t'i respektojë ato. Vlerësuesi duhet të ndjekë vazhdimisht praktikën dhe literaturën profesionale, si dhe të ripërtërisë, përmirësojë dhe zgjerojë njohuritë e tij profesionale në fushën e akreditimit. Vlerësuesi nuk duhet t'u përmbahet parimeve, rregulloreve ose udhëzimeve që nuk janë në pajtueshmëri me detyrat e tij ose zbatimin e të cilave nuk është në kompetencën e tij.

Parimi i efikasitetit dhe ekonomisë Neni 8.

Vlerësuesi e kryen aktivitetin e vlerësimit të jashtëm në mënyrë efikase dhe ekonomike, duke u përpjekur të sigurojë një vlerësim të suksesshëm dhe cilësor.

Parimi i objektivitetit Neni 9.

Vlerësimi i vlerësuesit duhet të jetë objektiv, pra i bazuar në fakte dhe prova të qarta. Vlerësuesi është i detyruar të përcaktojë saktë dhe plotësisht të gjitha faktet që janë të rëndësishme për vlerësimin.

Gjatë marrjes së vendimit, vlerësuesi nuk duhet të marrë parasysh deklaratat dhe udhëzimet e personave të paautorizuar.

Vlerësuesi ka të drejtë të refuzojë çdo lloj ndikimi nga kolegë ose persona të tjerë, nëse kërkesat e tyre bien ndesh me parimet etike, detyrën profesionale ose rregulloret ligjore.

Konflikti i interesit

Судир на интереси Член 10.

Оценувачите се должни нивните доверени обврски да ги вршат на начин на кој интересите на здравствената установа да не бидат подредени на своите приватни интереси.

Член 11.

Оценувачите не можат да ги оценуваат здравствените установи во кои се вработени. Оценувачите исто така не може да ги оценуваат здравствените установи во кои биле вработени претходните 5 години или установите со кои имале било каков договор.

Член 12.

Оценувачот кој е во списокот на надворешни оценувачи на Агенцијата се обврзува дека нема да врши за трето лице професионална активност на оценување, или други активности поврзани со процесот на акредитација, која според Агенцијата би била во судир со обврските кои претходно ги имал оценувачот спрема Агенцијата. Оценувачот не може за периодот наведен во став 1 од овој член, надвор од ангажманот на Агенцијата да пружа советодавни услуги на:

- 1) здравствената установа во која која го спроведува надворешното оценување;
- 2) здравствената установа која сака да се акредитира.

Оценувачот се обврзува дека писмено ќе ја извести Агенцијата за секоја ситуација или околност која би можело да претставува судир на интереси во смисла на овој член, веднаш по дознавање дека истата ситуација или околност настапила.

Neni 10.

Vlerësuesit janë të detyruar t'i kryejnë obligimet e tyre të besuara në mënyrë që interesat e institucionit shëndetësor të mos varen nga interesat e tyre private.

Neni 11.

Vlerësuesit nuk mund të vlerësojnë institucionet shëndetësore në të cilat janë të punësuar. Vlerësuesit nuk mund të vlerësojnë as institucionet shëndetësore në të cilat kanë qenë të punësuar për 5 vitet e mëparshme ose me institucionet që kanë pasur ndonjë kontratë.

Neni 12.

Vlerësuesi i cili është në listën e vlerësuesve të jashtëm të Agjencisë merr përsipër që nuk do të kryejë veprimtari të vlerësimit profesional për një palë të tretë, ose aktivitete të tjera që lidhen me procesin e akreditimit, të cilat, sipas Agjencisë, do të ishin në kundërshtim me detyrimet që vlerësuesi ka marrë ndaj Agjencisë. Për periudhën e përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni, vlerësuesi, jashtë angazhimit të Agjencisë, nuk mund të ofrojë shërbime këshillimore për:

- 1) institucionin shëndetësor në të cilin bëhet vlerësimi i jashtëm;
- 2) institucionin shëndetësor që dëshiron të akreditohet.

Vlerësuesi merr përsipër të njoftojë me shkrim Agjencinë për çdo situatë apo rrethanë që mund të përfaqësojë konflikt interesi sipas kuptimit të këtij neni, menjëherë pasi të mësojë se ka ndodhur një situatë apo rrethanë e tillë.

III. НАЧИН НА РАБОТА НА ОЦЕНУВАЧОТ

Член 13.

Оценувачот уредно се одзива на поканата на Агенцијата да учествува во постапката за акредитација и на работните состаноци кои ги организира Агенцијата.

Оценувачот постапката за акредитација ја започнува потполно подготвен и запознаен со деталите од самооценувањето и со распоредот за акредитационата посета.

Оценувачот со точност го следи претходно составениот распоред за акредитациона посета.

Оценувачот е совесен и прецизен при водење на документацијата и внесување на податоците, што покрај другото овозможува квалитетен извештај и корисни и конструктивни повратни информации за здравствената установа.

Член 14.

Оценувачот е должен да обезбеди потребен и воедначен квалитет на своето работење, користејќи ги можностите кои му стојат на располагање.

Член 15.

Оценувачот треба да биде способен да ги процени и да одговори при различни однесувања и ситуации. Доколку вработените во здравствените установи имаат нејаснотии во врска со тоа што од нив се бара, не сакаат да откријат одредени информации или не соработуваат соодветно со тимот за оценување, оценувачот треба да се обиде да стигне до тие информации, при што неговото обраќање не смее да биде навредливо, грубо или потценувачко.

Забрана за злоупотреба на положбата

Член 16.

Оценувачот не смее да ја злоупотреби својата положба со цел незаконско и неоправдано прибавување за себе или пак за друг материјална добивка или друга поволност.

Нени 13.

Vlerësuesi i përgjigjet siç duhet ftesës së Agjencisë për të marrë pjesë në procedurën e akreditimit dhe takimeve të punës të organizuara nga Agjencia.

Vlerësuesi fillon procedurën e akreditimit plotësisht i përgatitur dhe i njohur me detajet e vetëvlerësimit dhe orarin e vizitës së akreditimit.

Vlerësuesi ndjek me saktësi orarin e paracaktuar për vizitën e akreditimit.

Vlerësuesi është i ndërgjegjshëm dhe i saktë në mbajtjen e dokumentacionit dhe futjen e të dhënave, gjë që ndër të tjera mundëson raport cilësor dhe informata kthyesë të dobishme e konstruktive për institucionin shëndetësor.

Нени 14.

Vlerësuesi është i detyruar të sigurojë cilësinë e nevojshme dhe uniforme të punës së tij, duke shfrytëzuar mundësitë që ka.

Нени 15

Vlerësuesi duhet të jetë në gjendje të vlerësojë dhe të përgjigjet ndaj një sërë sjelljesh dhe situatash. Nëse punonjësit e institucioneve shëndetësore kanë paqartësi në lidhje me atë që kërkohet prej tyre, nuk duan të zbulojnë informacione të caktuara ose nuk bashkëpunojnë siç duhet me ekipin e vlerësimit, vlerësuesi duhet të përpiqet të arrijë këtë informacion, duke mos përdorur një mënyrë ofenduese, të ashpër ose nënvlerësuese.

Ndalimi i shpërdorimit të pozitës

Нени 16.

Vlerësuesi nuk duhet të abuzojë me pozitën e tij për të përfituar për vete apo për të tjerë përfitime materiale të paligjshme dhe të pajustificuara ose përfitime të tjera.

Забрана за примање на надомест од трети лица

Член 17.

Оценувачот не смее да прими било каков дополнителен надомест, провизија, хонорар или друго плаќање во постапката за акредитација, освен надоместот кој е предвиден со договорот за ангажирање на надворешни оценувачи.

IV. ОДНОС СПРЕМА ВРАБОТЕНИТЕ ВО ЗДРАВСТВЕНАТА УСТАНОВА ВО ПОСТАПКАТА ЗА АКРЕДИТАЦИЈА

Оценувачот е обврзан спрема вработените во здравствената установа која се акредитира да се однесува со почит.

Во тек на постапката на оценување, при водење на интервјуа и превземање на други работи заради утврдување на исполнетоста на стандардите, оценувачот постапува во согласност со упатствата наведени во Прирачникот за надворешно оценување, како и во согласност со правната регулатива која се однесува на оваа област.

V. ОДНЕСУВАЊЕ НА ОЦЕНУВАЧОТ ВО РАМКИ НА ТИМОТ

Принцип на колегијалност

Член 19.

Оценувачите во тимот се должни меѓусебните односи да ги градат врз принцип на колегијалност, меѓусебно почитување, благодарност и размена на искуства. Од друга страна, тие се должни при изразување на стручно мислење, дури и во случај кога тоа се однесува на начинот на работење на друг оценувач, своето убедување да го изразат на најсоодветен начин.

Неоснованата критика за начинот на работење или за професионалното знаење на другиот оценувач, како и потценувачките изјави за неговата личност, не доликуваат на статусот на оценувач.

Оценувачот кој ќе забележи грешка при работењето на другиот оценувач потребно е првенствено нему на само да му укаже на внимателност при работењето.

Ndalimi i marrjes së dëmshpërblimit nga pala e tretë Neni 17.

Vlerësuesi nuk mund të marrë asnjë kompensim shtesë, komision, honorar apo pagesë tjetër në procedurën e akreditimit, me përjashtim të kompensimit të parashikuar nga kontrata për angazhimin e vlerësuesve të jashtëm.

IV. LIDHJA ME PUNONJËSIT NË INSTITUCIO- NIN SHËNDETËSOR NË PROCEDURËN E AK- REDITIMIT

Vlerësuesi është i detyruar t'i trajtojë me respekt punonjësit e institucionit të akredituar shëndetësor.

Gjatë procedurës së vlerësimit, kryerjes së intervistave dhe ndërmarrjes së veprimeve të tjera për të përcaktuar përmbushjen e standardevе, vlerësuesi vepron në përputhje me udhëzimet e përcaktuara në Manualin për vlerësimin e jashtëm, si dhe në përputhje me rregulloren ligjore që vlen për këtë fushë.

V. SJELLJA E VLERËSUESIT BRENDA EKIPI

Parimi i kolegjalitetit

Neni 19.

Vlerësuesit në ekip janë të detyruar të ndërtojnë marrëdhënie të ndërsjella mbi parimin e kolegjalitetit, respektit reciprok, mirënjohjes dhe shkëmbimit të përvojave. Nga ana tjetër, ata janë të detyruar të shprehin bindjen e tyre në mënyrën më të përshtatshme me rastin e shprehjes së një mendimi profesional, edhe nëse ai i referohet mënyrës së punës së një vlerësuesi tjetër.

Kritikat e pabaza për mënyrën e punës apo njohuritë profesionale të vlerësuesit tjetër, si dhe nënvlerësimet për personalitetin e tij, nuk i përshtaten statusit të vlerësuesit.

Vlerësuesi që vëren një gabim në punën e vlerësuesit tjetër në radhë të parë duhet t'i tregojë atij se duhet të ketë kujdes gjatë punës.

Известувањето на Агенцијата за воочено непрофесионално постапување и кршење на пропишаните правни и етички правила од друг оценувач, не претставува повреда на принципот на колегијалност.

Критика по однос на работата на колегите Член 20.

Критиката упатена до колегите потребно е да биде аргументирана, ненавредлива и без омаловажување. Не треба да се критикува личноста на колегите туку неговото професионално работење.

Оценувачот не смее да даде негативен исказ за колегите во нивно отсуство како и во присуство на трети лица.

VI. ВОДЕЊЕ И ЧУВАЊЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Водење на документација Член 21.

Оценувачот е должен во тек на постапката за акредитација да води белешки.

Кога оценувачите работат во тим, потребно е секој од нив поединечно да води белешки за сите дејствија кои ги превземаат. Кога станува збор за дејствијата на поединечни оценувачи кои не би можело да се одвојат една од друга, надлежниот оценувач е потребно да да ги забележи и дејствијата на своите колеги, кои тие белешки ќе ги потврдат со нивен потпис.

Белешките служат првенствено како основа за составување на извештајот, и истовремено како основ за пружање на квалитетни и креативни повратни информации на здравствената установа која е во постапка за акредитација.

Документацијата која ја води оценувачот потребно е да биде потполна, благовремена и точна.

Документацијата се води во пишана форма.

Оценувачот особено не смее да:

1. пропушти да ги внесе податоците кои мора да бидат регистрирани;
2. внесе погрешни податоци;

Нjoftimi i Agjencisë për sjellje të perceptuar joprofesionale dhe shkelje të rregullave të përcaktuara ligjore dhe etike nga një vlerësues tjetër nuk përbën shkelje të parimit të kolegialitetit.

Критика për punën e kolegëve Neni 20.

Kritikat që i drejtohen kolegëve duhet të jenë të arsyetuara, jo ofenduese dhe pa përçmime, nuk është e nevojshme të kritikohet personaliteti i kolegëve, por puna e tij profesionale.

Vlerësuesi nuk duhet të japë deklaratë negative për kolegët në mungesë të tyre si dhe në prani të palëve të treta.

VI. RUAJTJA DHE MBAJTJA E DOKUMENTACIONIT

Mbajtja e dokumentacionit Neni 21.

Vlerësuesi është i detyruar të mbaj shënime gjatë procedurës së akreditimit.

Kur vlerësuesit punojnë në një ekip, është e nevojshme që secili prej tyre të mbajë shënime individualisht për të gjitha veprimet që ndërmarrin. Kur bëhet fjalë për veprimet e vlerësuesve individualë që nuk mund të ndaheshin nga njëri-tjetri, vlerësuesi kompetent kërkohet të shënojë veprimet e kolegëve të tij, të cilët do t'i vërtetojnë ato shënime me nënshkrimin e tyre.

Shënimet shërbejnë kryesisht si bazë për përpilimin e raportit, dhe në të njëjtën kohë si bazë për ofrimin e komenteve cilësore dhe kreative për institucionin shëndetësor që është në proces akreditimi.

Dokumentimi që drejton vlerësuesin duhet të jetë i plotë, i kohshëm dhe i saktë.

Dokumentimi mbahet në formë të shkruar.

Në veçanti, vlerësuesi nuk duhet të:

1. bëjë lëshime në futjen e të dhënave që duhet të regjistrohen;
2. përfshijë të dhëna të gabuara;

3. неовластено ги менува податоците содржани во извештаите.

3. ndryshojë në mënyrë të paautorizuar të dhënat që përmbajnë raportet.

Чување на документација

Член 22.

Ruajtja e dokumentacionit

Neni 22.

Оценувачот е должен да се грижи за прибавената документација и да ја чува со особено внимание.

Vlerësuesi është i detyruar të kujdeset për dokumentacionin e mbledhur dhe ta ruajë atë me kujdes të veçantë.

Документацијата се чува и се штити во согласност со одредбите на Кодексот и правната регулатива.

Dokumentacioni mbahet dhe mbrohet në përputhje me dispozitat e Kodit dhe rregulloreve ligjore.

Белешките од електронските носители на податоци бараат посебни мерки на внимателност, сигурност и заштита, со цел да се спречи нивно губење и злоупотреба во смисла на преиначување, уништување или незаконска употреба.

Shënimet nga bartësit e të dhënave elektronike kërkojnë masa të veçanta viggilence, sigurie dhe mbrojtjeje, për të parandaluar humbjen dhe keqpërdorimin e tyre në kuptim të ndryshimit, shkatërrimit ose përdorimit të paligjshëm.

VII. ЧУВАЊЕ НА СЛУЖБЕНА И ДЕЛОВНА ТАЈНА

VII. RUAJTJA E SEKRETEVE ZYRTARE DHE AFARISTE

Член 23.

Neni 23.

Со цел обезбедување и успешно извршување на работите на Агенцијата, оценувачот е должен да чува одредени податоци до кои доаѓа во текот на постапката за акредитација на здравствената установа, како службена односно деловна тајна. Чувањето на тајни податоци се однесува и на податоците содржани во информацискиот систем и персоналниот компјутер.

Për sigurimin dhe kryerjen me sukses të punës së Agjencisë, vlerësuesi është i obliguar që të dhënat e caktuara të marra gjatë procedurës për akreditimin e institucionit shëndetësor t'i ruajë si sekret zyrtar ose afarist.

Mbajtja e të dhënave sekrete vlen edhe për të dhënat që gjenden në sistemin informatik dhe kompjuterin personal.

Член 24.

Neni 24.

Во службена тајна спаѓаат сите информации за пациентите кои се наоѓаат во нивната медицинска документација, податоците кои се однесуваат на пациентот и неговите лични, семејни и социјални прилики, како и сите информации во врска со утврдување, лекување и следење на болеста на пациентот.

Sekreti zyrtar përfshin të gjitha informacionet për pacientët që gjenden në dokumentacionin e tyre mjekësor, të dhënat që kanë të bëjnë me pacientin dhe rrethanat e tij personale, familjare dhe sociale, si dhe të gjitha informacionet në lidhje me përcaktimin, trajtimin dhe monitorimin e sëmundjes së pacientit.

Член 25.

Neni 25.

Како деловна тајна се смета и секоја информација или податок со чие неовластено откривање на други лица би се нанело штета на здравствената установа која се акредитира или на Агенцијата.

Sekret afarist konsiderohet çdo informacion apo e dhënë, zbulimi i paautorizuar i të cilave do të dëmtonte institucionin shëndetësor të akredituar ose Agjencinë.

Член 26.

Оценувачот ја чува деловната тајна на начин на кој доверливите информации се достапни за трети лица, освен за целите и лицата за кои истите се наменети.

Доверливите информации содржат податоци кои се однесуваат но не се ограничени на:

1. преговори, договори, како и на деловни планови на здравствената установа кои не се познати во јавност;
2. податоци за вработените во здравствената установа;
3. истражувања и понатамошен развој на здравствената установа.

Член 27.

Не се смета за деловна тајна податокот кој е достапен на јавноста или е откриен во постапка пред надлежните органи.

Не се сметаат за откривање на деловна тајна ниту доверливите податоците на здравствената установа, чие објавување е задолжително врз основа на закон, односно кои се соопштуваат заради повреда на законот, добрата пракса и деловниот морал.

VIII. ТИМСКА РАБОТА

Член 28.

Оценувачот својата активност ја врши тимски, односно во соработка со другите оценувачи.

Релевантните информации до кои дошол во областите кои ги оценува, оценувачот ги доставува до останатите членови на тимот.

Секој оценувач е одговорен за својата работа.

Секој оценувач верува дека останатите членови на тимот ги извршуваат своите зададени обврски соодветно и со потребно внимание.

Секој оценувач е должен да укаже на очигледните грешки кои ги прават членовите на тимот, од кои би можело да настане штета за оценувачот или пак за здравствената установа која се акредитира како и за целокупната работа на тимот.

Neni 26.

Vlerësuesi ruan sekretin afarist në mënyrë të tillë që informacioni konfidencial të jetë i paarritshëm për palët e treta, me përjashtim të qëllimeve dhe personave për të cilët është dedikuar.

Informacioni konfidencial përfshin të dhëna në lidhje me, por pa u kufizuar në:

1. negociatat, kontratat, si dhe planet e biznesit të institucionit shëndetësor që nuk dihen publikisht;
2. të dhënat për punonjësit e institucionit shëndetësor;
3. hulumtimin dhe zhvillimi i mëtejshëm i institucionit shëndetësor.

Neni 27.

Informacioni që është i disponueshëm për publikun ose zbulohet në një procedurë para organeve kompetente nuk konsiderohet sekret afarist.

As të dhënat konfidenciale të institucionit shëndetësor, publikimi i të cilit është i detyrueshëm në bazë të ligjit, që komunikohen për shkak të shkeljes së ligjit, praktikës së mirë dhe etikës së biznesit, nuk konsiderohen si zbulim i sekretit afarist.

VIII. PUNA EKIPORE

Neni 28.

Aktiviteti i vlerësuesit është ekipor, pra kryhet në bashkëpunim me vlerësuesit e tjerë.

Vlerësuesi u jep pjesës tjetër të ekipit informacionin përkatës të marrë në fushat që ai/a jo vlerëson. Çdo vlerësues është përgjegjës për punën e tij.

Secili vlerësues beson se anëtarët e tjerë të ekipit kryejnë detyrat e tyre të caktuara në mënyrë të përshtatshme dhe me kujdesin e duhur.

Secili vlerësues është i detyruar të vërë në dukje gabimet e dukshme të bëra nga anëtarët e ekipit, të cilat mund t'i shkaktojnë dëm vlerësuesit ose institucionit shëndetësor që akreditohet, apo punës së përgjithshme të ekipit.

Punë e përbashkët ose ekipore nuk nënkupton ekskluzivisht punën e anëtarëve të ekipit në njëtin

Заедничката или тимска работа не подразбира исклучиво работа на членовите на тимот на исто место и исто време, туку подразбира меѓусебна соработка.

vend dhe në të njëjtën kohë, por nënkupton bashkëpunim të ndërsjellë.

IX. МЕРКИ ВО СЛУЧАЈ НА НЕПОЧИТУВАЊЕ НА КОДЕКСОТ

Член 29.

Етичкиот одбор е должен да предложи на Агенцијата мерки против оценувачите кои ги кршат одредбите од Кодексот.

Заштита на Кодексот може да побара секој оценувач, здравствена установа или лице кое има интерес заснован на Кодексот.

Во случај на повреда на одредбите од Кодексот, Етичкиот одбор може да предложи на Агенцијата изрекување не некоја од следните мерки:

1. опомена;
2. раскинување на договорот со оценувачот, во конкретниот ангажман;
3. исклучување на оценувачот од списокот на оценувачи.

X. ИСПЛАТА НА НАДОМЕСТ

Член 30.

За работата на членовите на Етичкиот одбор следува соодветен надомест, кој го утврдува Агенцијата.

XI. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Промовирање и заштита на етичките начела

Член 31.

Сите оценувачи кои се наоѓаат на списокот на едуцирани надворешни оценувачи на Агенцијата како и здравствените установи кои се во постапка за акредитација, ги промовираат начелата на професионална етика во своите публикации и собири, заради обезбедување на етичко однесување и почитување на Кодексот.

IX. MASAT NË RAST TË SHKELJES SË KODIT

Neni 29.

Këshilli i Etikës është i detyruar t'i propozojë Agjencisë masa ndaj vlerësuesve që shkelin dispozitat e Kodit.

Mbrojtja e Kodit mund të kërkohet nga çdo vlerësues, institucion shëndetësor ose person me interes të bazuar në Kod.

Në rast të shkeljes së dispozitave të Kodit, Këshilli i Etikës mund t'i propozojë Agjencisë vendosjen e njëres prej masave të mëposhtme:

1. paralajmërim;
2. shkëputje të kontratës me vlerësuesin, në angazhimin konkret;
3. përjashtim të vlerësuesit nga lista e vlerësuesve.

X. PAGESA E KOMPENSIMIT

Neni 30.

Për punën e anëtarëve të Këshillit të Etikës parasihet kompensim përkatës, të cilin e përcakton Agjencia.

XI. DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Promovimi dhe mbrojtja e parimeve etike

Neni 31.

Të gjithë vlerësuesit që janë në listën e vlerësuesve të jashtëm të edukuar të Agjencisë, si dhe institucionet shëndetësore që janë në proces akreditimi, promovojnë parimet e etikës profesionale në publikimet dhe mbledhjet e tyre, për të garantuar sjelljen etike dhe respektimin e Kodit.

Prioriteti i rregullimeve ligjore

Neni 32.

XI. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Промовирање и заштита на етичките начела Член 31.

Сите оценувачи кои се наоѓаат на списокот на едуцирани надворешни оценувачи на Агенцијата како и здравствените установи кои се во постапка за акредитација, ги промовираат начелата на професионална етика во своите публикации и собири, заради обезбедување на етичко однесување и почитување на Кодексот.

Приоритет на правните прописи Член 32.

Во случај кога правните прописи на Република Северна Македонија уредуваат одредено прашање на начин кој е поразличен од оној кој е утврден со одредбите од Кодексот, оценувачите се должни да постапуваат во согласност со важечките правни прописи.

Член 33.

Кодексот стапува во сила со денот на неговото донесување.

XI. DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Promovimi dhe mbrojtja e parimeve etike Neni 31.

Të gjithë vlerësuesit që janë në listën e vlerësuesve të jashtëm të edukuar të Agjencisë, si dhe institucionet shëndetësore që janë në proces akreditimi, promovojnë parimet e etikës profesionale në publikimet dhe mbledhjet e tyre, për të garantuar sjelljen etike dhe respektimin e Kodit.

Prioriteti i rregullimeve ligjore Neni 32.

Në rastet kur rregulloret ligjore të Republikës së Maqedonisë rregullojnë një çështje të caktuar në një mënyrë të ndryshme me atë që i përcaktojnë dispozitat e Kodit, vlerësuesit duhet të veprojnë në përputhje me rregulloret ligjore në fuqi.

Neni 33.

Kodi hyn në fuqi ditën e miratimit të tij.

Директор/ Drejtor

Dr. Merhal Ismaili

Доставено до/ Dorëzohet në:
-архива/ arkiv